

Lluvia

Baran, Majid Majidi, 2001

Retrat poètic d'un amor sense paraules

Altres mirades

Sovint és complex apropar-se a les mirades que ens ofereix el cinema de realitzadors de països no occidentals. Les narracions d'un director iranià, coreà o afganès ens introdueixen en un altre univers, ens apropen a altres veritats, a altres mirades. Aquestes són les mirades que ens ofereixen directors com Maklmabaf, Kiarostami, Panahi o, en aquest cas, Majid Majidi.

Majid Majidi va ser actor sota les ordres d'un gran director, iranià Moceen Maklmabaf, abans de dirigir pel·lícules. Ara s'ha convertit en un dels directors iranians amb més projecció internacional. El seu primer llarg va ser *Baduk*, nom amb el qual es designa els nois de Baluchistan, una ciutat fronterera amb Pakistan, que es dediquen a passar mercaderies il·legals d'un costat a l'altre de la frontera. Ja amb la

tercera pel·lícula, *Children of heaven*, va aconseguir que un film iranià fos per primer cop candidat a endur-se l'Òscar a la millor pel·lícula de parla no anglesa.

Retrat social subtil

Baran explica una història d'amor impossible entre Lateef (Hossein Abedini), un adollescent iranià, i la jove afganesa Rhamat (Zahra Bahrami). Ell treballa de vigilant d'un edifici en construcció a Teheran, on dona menjar als afganesos que hi treballen il·legalment. Ella hi arriba per treballar i decideix la seva condició de dona preevitar un acomiadament segur. Quan Lateef descobreix la identitat real d'ella, la seva mirada i la seva vida canviaran, tot i que mai arribin a intercanviar-se cap paraula.

D'entrada, el plantejament recorda a *Osama* (2003) de Siddiq Barmak. El paral·lelisme principal és en el tema: la difícil situació

que viuen les dones en molts països musulmans on la seva llibertat i els seus drets es troben limitats.

En aquest cas, l'anàlisi social que es llegeix és més subtil i punyent: la pobresa dels immigrants afganesos, la duresa de molts dels treballs que duen a terme, sense cap tipus de seguretat, la complexa integració racial a Iran i l'asfixiant pressió de la burocràcia. La participació en el film d'actors no professionals (no són actors) fa que sigui encara més convincent el retrat.

Poètica de la misèria

Majidi aconsegueix un resultat brillant amb un tractament de les imatges visualment exquisit, i amb música folklòrica afganesa.

Baran és una pel·lícula iraniana extraordinària, delicada, dolça; tot i que per aquesta gent la vida no pugui ser més miserable. Ni tant

sols l'amor els pot alliberar: els seus caps i les seves ànimes no es poden permetre la debilitat de l'afecte. D'aquí sorgeix una poètica especial. En els vasos calents de te s'amaga el vell secret de l'amor. Quan Lateef s'enamora de Rhamat tres elements dominen l'escena: la neu, una música dolça i tranquil·la, i una petita estança on ella es pentina els cabells. No hi ha paraules, ella es manifesta amb un vas de te fumejant, deixat sobre una tauleta.

Amb Majidi els silencis, el so del vent i de la pluja, parlen per ells mateixos, i les mirades diuen més que moltes paraules. Només aquest director sap trobar i fer-nos descobrir la bellesa d'escenaris humils, de l'edifici en construcció o dels paisatges iranians. *Baran* és una pel·lícula amb contingut, però sense pretensions, extraordinàriament sensible. Potser és l'única manera d'apropar al públic occidental els drames d'una cultura que ens resulta misteriosa. Majidi va més enllà, i penetra en l'essència de l'ésser humà, per demostrar que, en el fons, Orient i Occident no són tan diferents quan es tracta de sentiments.

A més, ara que tant s'ha parlat d'Afganistan, bo és aturar-se en els petits i grans drames de les persones; al marge de grans decisions polítiques.

Baran va obtenir el Gran Premi de les Amèriques, el premi a la millor pel·lícula al Festival de Montreal, i els premis a la millor direcció i al millor guió al Festival de Gijón.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Majid Majidi
Guió: Majid Majidi
Producció: Fouad Nahas, Majid Majidi
Fotografia: Mohammad Davudi
Música: Ahmad Pezhman
Muntatge: Hassan Hassandoost
Nacionalitat: Iran
Any: 2001
Durada: 95 min.

Equip Artístic

Hossein Abedini: Lateef
Zahra Bahrami: Baran
Mohammad Amir Naji: Memar
Abbas Rahimi: Soltan
Gholam Ali Bakhshi: Najaf
Jafar Tawakoli: inspector
Peiman Daraian: enginyer
Hossein Mahjoub
Yadollah Hedayati
Parviz Larijani
Kamal Parto

Filmografia

2001

Baran

1999

El color del paraíso

1997

Children of heaven

1991

Baduk